

Tartu Ülikool
Ülikooli 18
51014 TARTU

Teie 04.01.2019 nr 1-14.4/K1/343
Meie 11.01.2019 nr 4-6/RH-18-322

Vanemuise tänava rekonstrueerimisest

Tartu Linnavalitsuse tellimusel on koostamisel Tartu linnas Vanemuise tänava rekonstrueerimise põhiprojekt. Projekti eesmärgiks on anda tänavaruumile planeeringute ja ümbritseva ruumiga võimalikult hästi seostatud, erinevaid huve tasakaalustatult arvestav terviklik ruumiline lahendus. Oluliseks lähteseisukohaks on jalg- ja jalgrattaliikluse eelisarendamine. Aluseks on varemkoostatud eskiisprojekt ning Tartu linna üldplaneering. Koostamisel olev põhiprojekti esmane asendiplaaniline lahendus on Tartu Ülikoolile ja teistele seotud osapooltele arvamuse avaldamiseks ka edastatud. Tartu Ülikooli poolt on Tartu Linnavalitsusele edastatud pöördumine (kiri 04.01.2019. a nr 1-14.4/K1/343), millega soovitakse, et Vanemuise tn 46 lähialas säilitataks rohkem autode parkimiskohti.

Järgnevalt on toodud linnapoolsed seisukohad esitatud arvamusele. Eskiisprojekti koostamise käigus teostati eraldi liiklusuuring (OÜ Liikluslahendus). Töös analüüsiti liikluse praegust olukorda Vanemuise tänaval ja lähialas. Töö käigus viidi muuhulgas läbi parkimisloendus nii Vanemuise tänaval kui ka lähialas ning analüüsiti tulemusi. Vanemuise tänaval on hinnanguliselt 152 parkimiskohta (kõik parkimiskohad ei ole teekatemärgistusega tähistatud). Öisel ajal on tänaval hõivatud ca 5% parkimiskohtadest. Parkimiskoormus hakkab tänaval kasvama kell 07.30 ja saavutab maksimumi lõunasel ajal – hõivatud on ca 1/3 parkimiskohtadest ja püsib sellisena kuni vaatlusperioodi lõpuni 18.00-ni. Uuringu kohaselt on parkimiskohtade kasutamine tagasihoidlik lõigus Pepleri tn – Kastani tn, kus Riia tn poolsel äärel on kasutatud kuni 16.00–ni ainult iga kuues parkimiskoht ja ajavahemikul 16.00 kuni loenduse lõpuni ca 1/3 parkimiskohtadest. Tiigi tänava poolsel äärel on lõunast kuni tööpäeva lõunani kasutatud 1/4 parkimiskohtadest. Alla ühe tunni parkivate sõidukite osakaal on 65 – 70%. Alla 3 tunni parkivad sõidukid moodustavad ca 90% kõikidest sõidukitest. Suurem nõudlus parkimiskohtade järele tekib lähialas paiknevates asutustes ürituste toimumise korral. Samas uuringu kohaselt on lähipiirkonnas (Pepleri tn, Tiigi tn, Akadeemia tn, W. Struve tn, Kastani tn) hinnanguliselt kokku 150 parkimiskohta, mida saab vajadusel kasutada.

Tartu linna üldplaneering käsitleb mitmes osas Vanemuise tänava valdkonda. Korduvalt on sätestatud parkimise vähendamist ning jalg- ja jalgrattaliikluse eelisarendamist. Üldplaneeringu kohaselt on Vanemuise tänavale ette nähtud kergliikluse põhivõrk, mis ühendab äärelinna linnakeskusega ning teenindab kõrvuti asetsevate linnaosade vahelist liiklust. Mõeldud pikemate ja kiiremate ühenduste jaoks. Tagamaks Vanemuise tänaval jalakäijatele ja jalgratturitele suurem liiklusruum, tuleb kogu tänava pikkuses näha ette kergliiklusteed ja ühele poole tänavat võimaldada lühiajaline parkimine. Tänavavõrgu arendamisel on oluline parandada jalakäijate ja jalgratturite liikumismugavust ning vähendada autoliiklust. Jalakäijate ja jalgratturite liikumismugavuste parandamine tänavaruumis on väga tähtis, kuna see on kogu liiklusskeemi strateegilise suuna (autoliikluse vähendamise) realiseerimise eeldus. Oluline on tagada kergliiklejatele ohutu ja mugav liiklemine. Jalakäijate-ratturite ohutumaks liiklemiseks tuleb vähendada tänaväärset parkimist. Seetõttu on ka üldplaneeringu kohaselt ette nähtud keelata parkimine Vanemuise tänaval (ühel küljel), mille arvelt rajatakse tänava äärde jalgrattateed ja -rajad. Asutuste parkimiskohad tuleb kavandada väljapoole tänavate maa-ala. Hoone või ala parkimisvajadus tuleb tagada omal kinnistul.

Üldplaneeringus on eraldi ka sätestatud, et sidumaks kesklinnas asuvad ülikooli õppe- ja majutushooned Näituse tänaval Maarjamõisa linnaosas paiknevate õppehoonetega, on vajalik arendada välja Vanemuise tänava suund. Viimati nimetatud ühendustee toimimiseks keelustatakse üldplaneeringu kohaselt Vanemuise tänava ühel küljel parkimine ning rajatakse eraldi jalgrattarajad sõidu- ja kõnnitee vahele. Jalgratturitele luuakse paremad liikumisvõimalused kesklinnast elumupiirkondadesse ja akadeemilistesse linnakutesse.

Ka ei leidnud toetust ettepanek korrigeerida jalg- ja jalgrattatee paiknemist ning rajada lisaks parkimisala Vanemuise pargi poolsele tänavaküljele. Üldplaneeringus on eraldi sätestatud, et Vanemuise park tuleb säilitada senistes piirides, seega jalgteede või parkimisala laiendamine pargiala arvelt ei ole lubatud. Ka eeldaks lahendus 2-3 m laiuse ala eraldamist pargialast, millega omakorda kaasneks viie olemasoleva puu (väärtuslikud tamme ja saarepuud) raie. Tegu on elujõuliste ja heas seisukorras puudega, mis on osa pargiala terviklikkusest. Muudatus rikuks pargiala rajatiste (jalgteed, kõrghaljastus) sümmeetriat. Ka linnakeskkonnas üldisemalt ei ole parkimise tarbeks haljastuse osakaalu vähendamine soovitatav.

Mõistame parkimiskohtade vähesusest tingitud olukorda, samas linnaruum on piiratud. Vanemuise tänava projektlahenduse põhieesmärk on jalg- ja jalgrattaliiklus eelisarendamine. Tegu saab olema olulise kergliiklusmarsruudiga Maarjamõisa, Vaksali linnaosa ja Kesklinna vahel, mille kasutamismugavus peab olema võimalikult liiklejasõbralik. Projekti kohaselt rajatakse sirgjooneliselt ühtsel põhimõttel kulgevad jalgrattarajad tänava mõlemale poolele. Projektlahenduse koostamisel peame lähtuma kehtivas Tartu linna üldplaneeringus sätestatud põhimõtetest ja varemkoostatud eskiisprojektist. Projekteerija kontrollib täiendavalt üle Vanemuise 46 piirkonnas tänavamaale projekteeritud teejooned, täpsustamaks, kas on võimalik sinna üks parkimiskoht juurde rajada. Arvestades seda, et projektlahenduse kohaselt tuleb tagada jalakäijatele vaba liiklemisruum vähemalt laiusega 2 m. Juhime tähelepanu ka sellele, et Vanemuise tänava õppehoonest ning väikesest teatrimajast vähem kui poole kilomeetri kaugusel paiknevad raudtee äärde rajatud tasuta kasutamiseks mõeldud ulatuslikud avaparklad.

Ülalpool viidatud argumentidele tuginedes loodame Vanemuise tänava kavandatud projektlahenduse osas Teie mõistvale suhtumisele.

Lugupidamisega

/ allkirjastatud digitaalselt /

Raimond Tamm
abilinnapea

Siim Mitt
736 1332 Siim.Mitt@raad.tartu.ee